

Datum 2023-11-17

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A412.364/2023

Saknr 000

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Er referens Ju2023/01620

Förstärkt skydd för den personliga integriteten - Behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök (SOU 2023:37)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker förslagen om att kriminalisera oskuldskontroller och oskuldsingrepp. Däremot ifrågasätts att nya brottet oskuldsingrepp placeras i lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor. Polismyndigheten anser även att det finns tillräckliga skäl att kriminalisera oskuldsintyg. I övrigt ställer sig Polismyndigheten bakom utredningens bedömningar och förslag.

Polismyndighetens synpunkter

Oskuldskontroller

Polismyndigheten tillstyrker förslaget att oskuldskontroller bör kriminaliseras genom en egen straffbestämmelse. Placeringen av det nya brottet i 4 kap. brottsbalken är logisk. Det är särskilt viktigt att samtycke saknar betydelse och att bestämmelsen även omfattar kvinnor över 18 år.

Oskuldsingrepp

Polismyndigheten tillstyrker en kriminalisering av oskuldsingrepp. Däremot anser Polismyndigheten att det finns skäl att ifrågasätta lämpligheten av att placera det nya brottet i lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor. Att utföra ett oskuldsingrepp ligger enligt Polismyndighetens bedömning nära brott mot frihet och frid, vilket motiverar en reglering i 4 kap. brottsbalken. En samlad placering av brotten oskuldsingrepp och oskuldskontroll skulle även bidra till en tydlighet.

Oskuldsingrepp är allvarliga, men konsekvenserna både i det akuta skedet och på lång sikt är för den utsatta i de allra flesta fall avsevärt allvarligare vid könsstympning. Att inleda lagen med förbud mot könsstympning av kvinnor med en paragraf om det mindre allvarliga brottet oskuldsingrepp tar enligt Polismyndighetens uppfattning udden av brottlighetens allvar. Om oskuldsingrepp trots detta bedöms höra hemma i lagen om könsstympning bör paragrafen ligga sist i lagtexten. Polismyndigheten föreslår att lagens rubrik i sådant fall bör vara *lag (1982:316) med förbud mot könsstympning och oskuldsingrepp av flickor och kvinnor*.

Oskuldsintyg

Enligt utredningens bedömning är de skäl som talar för en kriminalisering av såväl muntliga som skriftliga oskuldsintyg inte tillräckliga. Polismyndigheten är däremot av uppfattningen att det, i enlighet med utredningens alternativa författningsförslag, finns skäl för en sådan kriminalisering i syfte att uppnå ett mer heltäckande rättsligt skydd. Att kriminalisera oskuldsintyg skulle även kunna ha en brottspreventiv verkan på andra brott som t.ex. oskuldsingrepp.

Utreseförbud

Föreslagna kriminaliseringar av oskuldskontroller och oskuldsingrepp innebär ett motsvarande behov av att se över möjligheterna till utreseförbud enligt 31 a § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. Polismyndigheten är således positiv till möjligheten att utreseförbud ska meddelas när det finns en påtaglig risk för att någon som är under 18 år förs utomlands eller lämnar Sverige i syfte att genomgå en oskuldskontroll eller ett oskuldsingrepp. Utredningen ger två alternativa lösningar. Förslaget om ett utvidgat reseförbud i enlighet med promemorian ”Ett utvidgat reseförbud” (Ds 2022:9) är enligt Polismyndigheten att föredra, eftersom ett utvidgat reseförbud som även omfattar andra skadliga utlandsvistelser skulle skydda fler barn.

Detta yttrande har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Yvonne Brandell. Chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall har deltagit vid den slutliga handläggningen. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om yttrandet.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Tony Back

Yvonne Brandell

Remissvaret har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli